

amelyek tájolása, talán nagysága is hasonló volt, és ugyan-csak rendelkezett egy, irányában is kissé módosított pe-riódussal. Ehhez a periódushoz tartozott 2001-ben egy terrazzo-padló a feltárási terület Ny-i szélén, betöltésé-
ben olyan leletekkel, amelyek a 2. századra keltezhetők.

A tárgyévben feltárt terület D-i részében a palánk-
periódus rétegei alatt egy bronzkori gödör és rétegei-
nek feltárására is sor került.

VÍSY ZSOLT

205. Paks, Dunakömlőd, Bottyán-sánc, római vicus
(Tolna megye) Ró

2001. július 3. és augusztus 2. között folytattuk a lusso-
niumi auxiliáris tábor melletti római vicus tervátását a
Bottyán-sánc déli platóján. Összesen 8 szelvényt nyi-
tottunk meg az előző évek ásatási területétől délre.

Több szelvényben is előkerült egy a 2. századra kel-
tezhető, NY-K irányú, K-felé fokozatosan keskenyedő
„V” keresztmetszetű árok. Betöltésének alját mintegy
50 cm vastagságban természetes betöltődés alkotta, efö-
lött kövekből, kisebb terrazzo-maradványokból, tegula-
töredékekből és vályogtéglatörmelékéből álló masszív
mesterséges betöltés húzódott. Az árok betöltésére te-
hát egy nagyobb planírozás, településrendezés során ke-
rült sor. Több olyan vályogtéglát is találtunk, amely
épen, vagy csak kevésbé sérült állapotban került elő.
Ezek méretei változóak voltak (22×14, illetve 28×16 cm).

Az ároktól D-re, DK-re több kisebb méretű gödör-
objektumot találtunk a vicus 2-3. századi időszakából
(cölöpgödört cölöplyukkal, félig földbe mélyített épü-
let maradványait, tárológödört).

Az O/8-as szelvény DK-i sarkában egy ÉK-DNY irá-
nyú, mészkövekből rakott fal kisebb csonkja került elő.
Az erős újkori bolygatás miatt sem járászinteket, sem
további falszakaszokat nem tudtunk megfigyelni a szel-
vényen belül. A fal kronológiai helyzetére egyelőre csu-
pán az szolgál némi támpontként, hogy egy korábbi (va-
lószerűleg 2. századi) ÉNY-DK irányú árok (fossa?) be-
töltésére építették.

BESZÉDES JÓZSEF

206. Pácin, Paptó-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, Sza

2001. március 12-én terepbejárást végeztünk a Sáros-
patak és Ricse között tervezett távközlési kábel nyom-
vonala mentén. A kábel közvetlenül a két települést
összekötő út mentén halad, részben az út menti árok
szélén, részben szántóföldön.

A Paptó-dűlőben szórvány őskori és császárkori le-
letekkel jelzett lelőhelyet regisztráltunk, amely 63 m
hosszan nyúlt el a nyomvonalon.

Munkatársak: Hellebrandt Magdolna, S. Koós Ju-
dit, Lovász Emese, Patay Róbert, Bánfalvy Ferenc,
Kozmáné Bányi Judit, Tóth Edina, Nagy S. József.

PUSZTAI TAMÁS

207. Pápa, Esterházy-kastély

(MRT. 4. k. 61/1. lh.)

(Veszprém megye) Kö

A pápai műemlék kastélyban és környezetében 1999 és
2001 között tervezést, felújítást megelőző kisebb lépté-
kű kutatást végeztünk. Az épület mindvégig „lakott” lé-
vén, a belső terekben összesen három kis szelvényt nyit-
hattunk. Hasonló okból falkutatásra is rendkívül korlá-
tozott mértékben volt módunk.

A történeti források szerint a városban birtokos Ga-
rai család castelluma legkésőbb 1441-ben már állt. En-
nek maradványát – Mithay Sándor korábbi kutatásai-
val összhangban – az É-i palotaszárny Ny-i vége alatti,
boltozatos pince falaiban észlelhetjük. Tőle K-re, elkü-
lönülten állt egy további középkori épület, amelynek a
kutatás korlátozott lehetősége miatt csupán egyik falát,
téglapadlóját tártuk fel. Mindkét középkori épület a mai
palota körvonalán belül, annak É-i szárnya alatt húzó-
dik. További középkori épületet sejtünk a K-i szárny É-i
végében is. Utóbbi szárnyban a pinceszinten és a föld-
szinten ma látható beálló pilléres, fiókos boltozatok leg-
később a 16. század vége előtt készültek.

A várról a 16. századtól vannak ábrázolások. A Giulio
Turco-féle 1569-es rajzon a külső vár sarkait olasz bász-
tyák erősítik. A falszorossal megerősített kapu a K-i ol-
dalon nyílt. A belsővár épületei az É-i és K-i oldalon
húzódtak, a Ny-i falon belül kisebb épületek álltak, D
felől fal zárta le az udvart.

Legkésőbb 1600 táján a külső vár DK-i sarkában
felépült egy új olasz rendszerű téglabástya, belsejében
boltozott kazamata helyiségekkel. A bástya feltehetően
a törökök által 1594-97-ben ásott D-i várárokba nyúlott.
A 17. század elejére alakult ki a szabálytalan négyszög
alakú belsővár tömbje. A falak belső oldalához – a D-i
oldal kivételével – épületszárnyak kapcsolódtak.

A 18. század elején meginduló, az Esterházy család
birtoklásához köthető építkezések több fázisban történ-
tek, számtalan tervváltoztatással. A kutatás során megál-
lapíthattuk, hogy az ismert festményen szereplő, zárt
belsőudvaros palota nem épült ki teljesen.

BARTOS GYÖRGY – LÁSZLÓ CSABA

208. Petrivente, Újkúti-dűlő

(Zala megye) U

A részletes jelentést lásd az 5. oldalon.

HORVÁTH LÁSZLÓ-KALICZ NÁNDOR

209. Pécel, Hatos-dűlő

(Pest megye) U, R, Sza

2001 tavaszán terepbejárást végeztünk az M0 autópá-
lyának a Szilas-patak és a Pécelen keresztülfutó vasút-
vonal közötti szakaszán.

Pécel határában nagyon nagy kiterjedésű (1200×600
m) lelőhelyről (MRT 19/2. lh.) nagyon sok leletet gyűj-
töttünk: őskori (neolitik, DVK, bádeni, bronzkori), szar-